

Brabantse Uitkeringsgerechtigden Samen Burgerkracht Uit Samenwerking.

Brabantse Koepelorganisatie BUS, Hoefstraat 175, 5014 NK Tilburg
Contacten: per e-mail: info@debus.nl en voor info: web: www.debus.nl

---

Bestaanszekerheid is een groeiend probleem die vele mensen zo ook ervaren.

Wat is nou precies bestaanszekerheid?

Over wat bestaanszekerheid is, lopen de meningen uiteen. Het staat in onze Grondwet, al wordt het daar weinig concreet. Er staat vooral dat het "een zorg van de overheid" is. Een duidelijker uitleg komt van de Commissie Sociaal Minimum. Die bekeek of het sociaal minimum genoeg is om van rond te komen (het antwoord: nee) en stelt dat bestaanszekerheid "niet alleen gaat over voldoende inkomen, maar ook over een goede gezondheid, betaalbare en duurzame huisvesting, werk dat loont, een adequate opleiding, gezonde sociale relaties en een zinvol leven". Grofweg betekent het dat je genoeg geld hebt om je gebruikelijke kosten te betalen - zoals huur, energie, boodschappen en verzekeringen - en dat je je ook geen zorgen hoeft te maken of je dat in de toekomst nog kunt. Verder gaat het onder meer om toegang tot basale voorzieningen zoals zorg, onderwijs en een fatsoenlijke woning.

Bij hoeveel mensen staat dit onder druk?

Dat is lastig te zeggen. Je kunt stellen dat het in elk geval geldt voor degenen die op of onder de armoedegrens leven. Vorige maand kwam het Centraal Planbureau (CPB) met cijfers waaruit bleek dat dit jaar 4,8 procent van de bevolking in armoede leeft. Zonder aanvullend beleid groeit dit volgend jaar naar 5,7 procent, ofwel een miljoen Nederlanders. Maar ook met een hoger inkomen kun je nog steeds in onzekerheid leven, bijvoorbeeld als je zzp'er bent met een onregelmatig inkomen of als je werkt met een flexcontract. "Een baan hebben, is niet meer genoeg", zeg het budgetinstituut Nibud. "Ook wanneer je werk hebt, kun je nog steeds in onzekerheid zitten." Hij heeft sterk het idee dat het probleem de laatste tijd groter is geworden. Dat komt volgens hem vooral door de coronacrisis en de inflatie. "Aan het begin van de pandemie zijn veel mensen met een flexcontract plotseling hun baan kwijtgeraakt. Dat heeft voor veel onzekerheid gezorgd. Door de gestegen prijzen zijn mensen die de afgelopen jaren nog wél hun rekeningen konden betalen, in de problemen gekomen." Maar bestaanszekerheid gaat dus om meer dan alleen geld. Het gaat bijvoorbeeld ook om het hebben van een goede plek om te wonen. En met het huidige woningtekort staat dat eveneens onder druk. Zo zou er een acuut tekort zijn van enkele honderdduizenden huizen.

Wat zijn de gevolgen als je niet 'bestaanszeker' bent?

Dat kan grote gevolgen hebben. Allereerst natuurlijk geldnood, met het risico om in de schulden terecht te komen. Maar volgens de Commissie Sociaal Minimum kunnen ook andere problemen ontstaan. Zo kan het slecht zijn voor je mentale gezondheid, omdat je eigenwaarde eronder te lijden heeft. Daarnaast is er een risico op eenzaamheid, bijvoorbeeld doordat een lidmaatschap van een vereniging er niet in zit. Ook je fysieke gezondheid kan eronder lijden. Ongezond eten is vaak goedkoper dan gezonde producten. Verder dreigen mensen afgezonderd te raken, mede door de eenzaamheid. Zij trekken zich dan terug in hun eigen wereld, wat er vaak voor zorgt dat ze het vertrouwen in de overheid verliezen. Voor kinderen is het bestaansonzekerheid ook schadelijk en het kan zorgen voor mindere prestaties op school.

Armere stellen met kinderen komen honderden euro's per jaar te kort:

Mensen met een inkomen rond het sociaal minimum krijgen te weinig geld om van rond te komen. Vooral stellen met kinderen komen maandelijks tot honderden euro's tekort. Om de balans te herstellen, is ongeveer 6 miljard euro nodig, schrijft de Commissie Sociaal Minimum in haar eerste rapport. Huishoudens die rond het sociaal minimum leven, krijgen het financieel steeds zwaarder als de overheid niet ingrijpt. Hun besteedbare inkomen is te laag om van rond te komen, laat staan om mee te kunnen doen in de maatschappij.

Dat staat in het vandaag verschenen rapport *Een zeker bestaan* van de Commissie Sociaal Minimum. In de commissie zitten onder meer experts van het Nibud, het SCP en wetenschappers. Vooral gezinnen met kinderen komen financieel niet uit met het sociaal minimum, concluderen zij. Een stel met één of meerdere kinderen komt ongeveer 200 euro tot 500 euro tekort per maand. Onder alleenstaande ouders zijn grote verschillen, waardoor de onderzoekers lastig kunnen vaststellen hoe groot de groep is die in de problemen zit. Geldgebrek veroorzaakt onder meer stress, isolatie, mentale problemen en een verminderde gezondheid. "Dat zoveel mensen leven in armoede, kost de maatschappij ook veel", stelt de voorzitter namens de commissie. "Mensen doen vaker een beroep op zorg, zitten in dure schuldsaneringstrajecten en kunnen daardoor niet genoeg bijdragen aan de samenleving." En dat is nog naast alle professionals die hen proberen te helpen.

Waarom is er nu belangstelling voor bestaanszekerheid?

De inflatie van de voorbije twee jaar heeft gezorgd dat er meer aandacht is voor inkomens en armoede. Door dure boodschappen, een torenhoge energierekening en prijzige benzine kregen steeds meer Nederlanders moeite met het ophoesten van hun maandelijkse kosten. Daar kwam vorige maand het rapport van het CPB bij, dat veel stof deed opwaaien.

Daarnaast is het nu verkiezingstijd waardoor politieke partijen zich in dit debat mengen. Zo wil NSC het onderwerp prominent opnemen in zijn verkiezingsprogramma en pleitte de ChristenUnie zelfs voor een minimumloon van 18 euro per uur. Dat is nu nog ongeveer 12 euro. Ook veel andere partijen hebben er aandacht voor in hun verkiezingsprogramma's. De groei van de Nederlandse economie valt dit en volgend jaar terug. Dat is geen probleem, omdat de economie de afgelopen jaren veerkrachtig bleek ondanks meerdere crises. De zorgen zitten hem vooral in de toenemende armoede als de steunmaatregelen stoppen.

Zorgen over toenemende armoede als steunmaatregelen in 2024 stoppen:

Dat staat in de donderdagochtend gepubliceerde conceptversie van de Macro Economische Verkenning (MEV). Daarin geeft het Centraal Planbureau (CPB) alvast een inkijkje in hoe de economie er de komende jaren voor staat voordat de volledige raming op Prinsjesdag wordt gepresenteerd.

Een groot deel van het noodpakket dat het inmiddels demissionaire kabinet samenstelde om de gestegen energiekosten iets te dempen, vervalt in 2024. Het gaat specifiek om de energietoeslag en de hogere huur- en zorgtoeslag. Er wordt al langer gewaarschuwd dat met name huishoudens met lage inkomens dit gaan voelen. De CPB-cijfers onderstrepen dat nu. Als er geen actie wordt ondernomen, dan loopt de armoede op tot 5,7 procent van de bevolking. Bij kinderen is dat percentage hoger: 7 procent. Dit is geen tijdelijk fenomeen, waarschuwt het CPB. Om dit tegen te gaan, is volgens de rekenmeesters structureel beleid nodig.

Wordt er iets aan gedaan om het probleem aan te pakken?

Het kabinet komt met zijn plannen voor 2024. Hoewel via de officiële kanalen nog niets naar buiten is gekomen, is er al veel uitgelekt. Belangrijkste punt is dat er 2 miljard wordt uitgetrokken om de laagste inkomens te helpen. Dat geld gaat onder meer naar verhoging van de huurtoeslag en van het kindgebonden budget. Ook een deel van de energiesteun blijft overeind.

Of het genoeg is, is maar de vraag. Volgens de commissie die het sociaal minimum onderzocht, is er alleen al 6 miljard euro nodig om de geldproblemen van huishoudens op te lossen, bijvoorbeeld door het minimumloon en de bijstand te verhogen. Maar het huidige kabinet is demissionair waardoor het weinig nieuw beleid kan opstellen. Verdere maatregelen moeten vermoedelijk komen van een nieuw kabinet.

BUS gaat in Brabant lokaal aan de slag om bestaanszekerheid mee op de kaart te zetten:

Wil u meedoen, graag zelfs, meldt u dan aan en we gaan om de tafel om elkaars ideeën uit te werken om vervolgens de "boer op te gaan". Stuur een mail met uw naam naar info@debus.nl en wij reageren zeer snel

Bronnen: Nu.nl - BUS